

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

CENA

staw 2 z
konto czeko
Redaktor prz

ENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — je codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja.
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem — 40 gr. W tekście, za tekstem i nadrukowane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenia drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

ś. † p.

Z CZAPLIŃSKICH WIKTORJA WOLNICKA

obywatelka m. Częstochowy

opatrzona św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 13 listopada 1935 r., przeżywszy lat 58.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Chłopińskiego Nr. 141 do kościoła św. Rocha nastąpi w piątek dnia 15 b. m. o godz. 8 i pół rano, a po nabożeństwie żałobnym pogrzeb na tymże cmentarzu.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pograżeni w nieutulonym żalu

córka, synowie, synowe, zięć, wnuczki, wnuki i rodzina.

PO OBNIŻCE.

Według wyliczeń Głównego Urzędu Statystycznego za rok 1934 przeciętny spadek dochodowości w sferze t. zw. „inteligencji” wyniósł około 20 proc.

Tak wygląda statystyka cyfr.

Rzeczywistość jest nieco inna: spadek dochodowości klasy pracującej na przestrzeni 5 lat wynosi co najmniej jedną trzecią. Poza cenami za produkty wiejskie, które ostatnio zniżkowały, klasa pracownicza płaciła za mieszkanie, za światło, za węgiel, mięso, cukier, naftę i inne artykuły do życia niezbędne, ceny sztywne.

W zestawieniu z obniżką zarobków te sztywne ceny oznaczają podrożenie. Ekwivalentu za obniżkę zarobków świat pracy nie otrzymał — musiał ją dać sobie sam, uszczuplając własne spożycie i konsumpcję. Tem wyrównywa świat pracy częściowo straty w swym budżecie.

Fatalną sytuację ratowała obniżka cen produktów rolnych, lecz ta obniżka zrujnowała wieś całkowicie i nie dała w wyniku polepszenia doli pracowników wiejskiego, pograżając w ruinę 70 proc. ludności wiejskiej. Pomiedzy producentem rolnym a konsumentem wiejskim stanął, nienasycony w swej żarłoczności, pośrednik, osobnik pożerający wszystko, co przeznaczone jest na wyżywienie rolnika i pracownika wiejskiego.

Wobec zapowiadanego przez Rząd zahamowania dalszej niżki cen produktów rolnych i tendencji zwiększającej, ta rekompensata staje się iluzoryczną, zwłaszcza że ostatnia obniżka pensyj stała się faktem dokonany — pracownik umysłowy przyniesie do domu na jego utrzymanie mniej pieniędzy.

Rozbić kartele, rozgromić bandę pośredników — to jedno może złagodzić niedolę pracowników wiejskich, którzy dziś ze swych nędznych zarobków utrzymują w poważnej części budżet Państwa

Lekarz-Dentysta
Artur BRONIA TOWSKI
przeprowadził się

II Aleja 22, I p. front. Telefon 18-88.

Sytuacja na froncie abisyńskim.

Dalszy odwrót wojsk negusa. -- Tajemnicze zniknięcie 250-tysięcznej armji rasa Seyouma. -- Nowy plan decydującej bitwy pod Makalle. -- Działalność partyzanckich oddziałów abisyńskich.

Co mówią w Addis Abebie.

ADDIS ABEBA. Od dłuższego czasu rząd abisyński nie ogłasza komunikatów z placu boju. Jeżeli chodzi o front północny, to komunikują jedynie, że rasa Kassa zajmuje pozycje położone w odległości 50 km. na południe od Makalle, z czego wnioskuje tu, wobec milczenia rządu abisyńskiego, że wojska włoskie przeszły już linję Makalle. Zwracają tu też uwagę na trudności, jakie mają do pokonania Włosi na południe od Aksum. Na odcinku tym znajdują się góry Szire, następnie dolina rzeki Takaze ze stromymi brzegami, wreszcie masyw górski Semien, którego wierzchołki przekracza ją 4500 m. Również w sprawie położenia na froncie południowym nie można uzyskać żadnych bliższych informacji. Rejon Daggabur i Gorahei nie zostały jeszcze zajęte przez Włochów. Włosi, jak się zdaje, usiłują ustalić linję swej penetracji od Uebi Szebeli do Daggabur i Dżidzigi. Według informacji, udzielonych w Addis Abebie, wojska abisyńskie zajmą stanowisko wyciekające.

Wobec szybkiego posuwania się Włochów na froncie południowym, spodziewać się należy rychłego zajęcia Dżidzigi bez poważniejszego oporu wojsk abisyńskich. W Addis Abebie nie potwierdzają wiadomości o zajęciu Antalo, przynajmniej jednak, że miejscowość ta posiada duże znaczenie, panuje bowiem nad drogami karawanowymi idącymi w kierunku południowo-zachodnim aż do jeziora Tsana. Krążą też tu pogłoski o nieporozumieniu pomiędzy rasem Seyumem i rasem Kassą. Pierwszy bowiem pragnie zaatakować Włochów, drugi zaś zaleca odwrót.

Pogłoski o tem, że ras Nasibu został zamordowany przez zbuntowanych żołnierzy, jak stwierdzają źródła angielskie, są zupełnie bezpodstawne. Ras Nasibu przybył z Oagaburu do Dżidziga.

Ras Seyum przepadł z 250,000 armją.

ASMARA. Miejsce pobytu wielkiej armji rasa Seyuma stanowi coraz to większą zagadkę, którą napróżno stara się odgadnąć dowództwo włoskie. Armja ta jakby zapadła się pod ziemię.

Samoloty włoskie z rozkazu gen. de Bono od 2 dni dokonują nadludzkiej wysiłków, aby odkryć choćby jedną pozycję tej wielkiej armji. Wszystkie jednak wywiady lotnicze nie dają żadnych rezultatów. W ogromnym promieniu od Makalli nie zdołali dotąd lotnicy włoscy wykryć ani śladu obecności wojsk abisyńskich, choć z drugiej strony jest rzeczą wiadomą, że armja rasa Seyuma zdołała połączyć się z armją rasa Kassy, tak, że ogólne siły abisyńskie na tym odcinku frontu północnego wynoszą w tej chwili ponad 250 000 ludzi.

Przed bitwą o Harrar.

LONDYN. Jak było do przewidzenia, zdobycie Gorahei stało się momentem decydującym dla ofensywy włoskiej na froncie południowym. Po zdobyciu tej twierdzy armja gen. Graziani posuwa się bardzo szybko na północ, pędząc przed sobą uciekające wojska abisyńskie. Wojska włoskie wykorzystują płaski teren, umożliwiając szybkie zaopatrywanie czołowych kolumn w żywność i materiały wojenne. W ciągu dnia

wczorajszego Włosi posunęli się o dalsze 40 km. naprzód.

Cofające się wojska abisyńskie zatrzymują się dopiero na przedgórzach prowincji Harrar, gdzie skoncentrowano 200 000 żołnierzy. Zdaniem abisyńskich sfer wojskowych na tych pozycjach ofensywa gen. Graziani musi się załamać.

ASMARA. Zmotoryzowane wojska gen. Graziani dotarły w pobliże Dżidziga, z chwilą zdobycia tego miasta przez Włochów, nastąpiłoby całkowite okrążenie Harraru.

ADDIS ABEBA. Abisyński sztab generalny zarządził kopanie rowów strzeleckich na wielkiej przestrzeni koło Amba Aladzi, specjalnie zaś w pobliżu miejscowości St Michael.

ADDIS ABEBA. Miejscowość Sassabaneh, mająca wielkie znaczenie strategiczne, pozostaje nadal w rękach Abisyńczyków. Czołowe kolumny włoskie znajdują się w odległości 25 km. od tego miasta. Dotąd niewiadomo, czy Abisyńczycy stawia tu opór.

Na południu od Makalle wzmogła się działalność partyzanckich oddziałów abisyńskich, które zadają Włochom dotkliwe straty. Wczoraj doszło tam do większej potyczki. Oddział włoski napadnięty został znięcka przez kilku tysięcy partyzantów, którzy po dokonaniu krwawej rzezi wycofali się szybko w góry.

ASMARA. Wojska włoskie na wszystkich frontach posuwają się powoli, ale stale naprzód.

Nowy plan decydującej bitwy.

ADDIS ABEBA. Na ostatniej wielkiej całonocnej naradzie wojennej w palacu negusa w Addis Abebie opracowano — jak się okazuje — nowy plan wojenny, który przewiduje podobno stoczenie decydującej bitwy z armją włoską w rejonie Makalli, mianowicie w Antalo i Quoram, odległych o jakieś 20 km. na

południe od Makalli. Równocześnie z tem wojska abisyńskie, operujące na froncie wschodnim, podjąć mają ofensywę celem obejścia lewego skrzydła włoskiego.

Nowy plan abisyński opiera się na tem, że krocząca trzema kolumnami w rejonie Makalli armja włoska, w jeszcze

mniejszym, niż dotąd, stopniu, liczyć będzie mogła na rozwinięcie swych szeregow z względu na zupełny brak dróg, szczupłość ścieżek skalnych i niedostępność szczytów górskich.

W tej walnej bitwie za Makallą wezmą udział armje rasów Mulugety, Seyuma i Kassy, pod naczelnym dowództwem pierwszego z wymienionych. W bitwie tej uczestniczyć będzie cesarz Haile Selassie, który przybędzie w tym celu na czołową linię frontu.

Blizsze szczegóły tego nowego abisyńskiego planu wojennego są, rzecz prosta, trzymane w ścisłej tajemnicy.

Aresztowania anarchistów w Japonii.

TOKIO. Władze policyjne podjęły energiczną akcję przeciwko anarchistom w Tokio, Osaka i Kobe. Dotychczas aresztowano 85 anarchistów wraz z przywódca. Planowali oni zamachy na banki, urzędy pocztowe i domy handlowe.

Na liście podejrzanych znajduje się przeszło 600 osób wobec czego spodziewane są dalsze aresztowania.

Ruch anarchistyczny w Japonii wykazuje wzmożoną działalność.

Włochy wynalazły sztuczną bawełnę.

RZYM. Inżynier Sordelli z zakładów produkujących wełnę syntetyczną podał do wiadomości, iż fabrykacja bawełny syntetycznej rozpocznie się w najbliższej przyszłości.

Wartość przywozu bawełny wynosiła dotychczas 900 milionów lirów rocznie, obecnie zaś wartość sprowadzanej dla powyższej fabrykacji celulozy wynosić będzie tylko 150 miljn.

Powszechny strajk węglowy grozi Anglii.

LONDYN. Wczoraj na wszystkich kopalniach brytyjskich rozpoczęło się głosowanie w sprawie ogłoszenia powszechnego strajku węglowego, celem zmuszenia właścicieli kopalń do podwyżki płac.

Referendum to trwać będzie w ciągu trzech dni. Dla ogłoszenia strajku niezbędne jest uzyskanie co najmniej większości 2/3.

Rezultat referendum ogłoszony zostanie mniej więcej w tydzień po jego ukończeniu, a więc około 20 listopada na zwołanym specjalnie w tym celu posiedzeniu egzekutywy.

Za zabitego marynarza Japonia żąda...

TOKIO. Minister spraw zagranicznych Hirota przesłał w drodze telegraficznej ambasadorowi japońskiemu w Chinach Arigosi i generalnemu konsulowi w Szanghaju następujące żądania japońskie pod adresem centralnego rządu chińskiego i władz miejskich w Szanghaju: 1) ujęcie i ukaranie uczestników napadu na marynarza japońskiego, 2) przeproszenie i wypłacenie odszkodowania, 3) udzielenie gwarancji bezpieczeństwa przebywających w Szanghaju Japończyków.

Pogłoski o wymianie więźniów między Polską a Litwą.

KOWNO. — Rozeszły się tu ponownie pogłoski, iż jeszcze w b. m. dojdzie między polskim Czerwonym Krzyżem a litewskim C. K. za pośrednictwem międzynarodowego Czerwonego Krzyża do podpisania układu w sprawie wymiany 280 więźniów politycznych. Pertraktacje te mają być na najlepszej drodze.

Dookoła dalszych dekretów.

WARSZAWA. Jak wiadomo, w najbliższych dniach wejdzie pod obrady Komitetu Ekonomicznego ministrów dalsza seria dekretów gospodarczych.

Wśród ośmiu opracowanych już dekretów znajduje się m. in. dekret o obciążeniach na rzecz budżetu państwowego rent inwalidzkich, dekret o reformie podatku dochodowego od uposażeń pracowników prywatnych oraz dekret wprowadzający oszczędności w dziale emerytur.

Jednocześnie trwają prace nad dalszymi rekompensatami, wyrównyującymi obciążenia poborów pracowniczych i dotyczą one obniżenia taryf kolejowych i cen artykułów przemysłowych. Sprawy te zostaną załatwione w pierwszym okresie realizacji programu rządowego.

Zagadnienie cen artykułów przemysłowych będzie rozwiązane przez specjalne zarządzenia rządowe. W wyjątkowych wypadkach zarządzenia te będą miały formę dekretów.

Uchwalony na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów projekt dekretu o specjalnym opodatkowaniu uposażeń wypłacanych z funduszy publicznych nie obciąża najniższych uposażeń do 100 zł. włącznie. Nie jest jednak ścisłą informacją, że wskutek tego wszystkie pensje inwalidzkie nie będą dotknięte świadczeniami na rzecz zrównoważenia budżetu Państwa. Dowiadujemy się, że sprawa pensyj inwalidzkich nie została przez sądzoną przez uchwalenie ostatniego dekretu i będzie rozpatrzona przez Radę Ministrów oddzielnie.

Sąd czeski nad polskim harcerzem

MOR. OSTRAWA. Wczoraj przed sądem okręgowym w Mor. Ostrawie rozpoczęła się rozprawa harcerza polskiego Jana Delonga, obywatela polskiego.

Na proces przybyli adwokaci polscy Paschalski i Etinger z Warszawy oraz profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego Wolter. Obecny jest także delegat głównej komendy Harcerstwa Polskiego p. Antoni Olbromski.

Akt oskarżenia przeciw obywatelowi polskiemu, Janowi Delongowi na wstępie omawia okoliczności, poprzedzające manifestację, która odbyła się w Cieszynie 25 lipca 1935 r. na znak protestu przeciw prześladowaniom ludności polskiej w Czechosłowacji. Dalej akt oskarżenia opisuje samą manifestację, na którą zjechali się Polacy z województw śląskiego i krakowskiego. Podczas tej manifestacji wygłoszono szereg przemówień, potępiających postępowanie władz czeskich wobec ludności polskiej, po czym przez ulice miasta ruszył pochód. Jan Delong znajdował się w pierwszych szeregach pochodu, wznosił okrzyki antyczeskie i miał rzucać kamieniami na czeskich celników i żandarmów, znajdujących się w pobliżu granicy.

Udział Delonga w manifestacji akt

oskarżenia określa jako udział w spisku przeciw republice Czechosłowacji oraz przestępstwo gwałtu publicznego, co podlega karze według art. 2 ustawy o ochronie republiki i art. 87 kodeksu karnego.

Delong, zapytany, czy przyznaje się do winy, odpowiada przecząco i oświadcza, że jest obywatelem polskim, a sąd czeski nie jest kompetentny do sądenia go za przestępstwa, jakie zarzuca mu akt oskarżenia.

Zbadani świadkowie oskarżenia, główni żandarmi czescy, stwierdzili, że Delong zachowywał się prowokująco wobec władz czeskich.

Obrońca oskarżonego postawił wnioski dodatkowe o zbadanie statutów Zw. Legionistów, Zw. Powstańców Śląskich i Legionu Młodych na dowód, iż organizacje te nie są organizacjami antyczeskimi. Dalej o zbadanie stanu zdrowia Delonga, na dowód, że nie mógł rzucać kamieniami i wreszcie o odczytanie sprawozdania skautów czeskich ze zlotu w Spale, w którym to sprawozdaniu skautów czeskich podnosili gościnność polską.

Trybunał przychylił się do wszystkich wniosków i odroczył rozprawę do dnia dzisiejszego.

Sprawa Eberleina nabiera coraz większego rozgłosu.

PARYŻ. Sprawa tajemniczego emisariusza komunistycznego Eberleina i jego towarzyszek w dalszym ciągu budzi wielkie zainteresowanie.

Aresztowanemu wysłannikowi Kominternu zostanie wytoczony proces o „spisek przeciw bezpieczeństwu państwa”. Oczekiwać należy rozciągnięcia oskarżenia jeszcze i na inne osoby.

Zaznaczyć należy, że w kilka dni po aresztowaniu Eberleina przybył do Strasburga z Zurychu wysłannik Kominternu, by dowiedzieć się w jakim stopniu dokumenty, znalezione przy Eberleinie, kompromitują Komintern i Sowiety.

Smierć za spowodowanie katastrofy kolejowej.

MOSKWA. Sąd najwyższy ZSRR rozpatrywał sprawę kilku kolejarzy z głównym oskarżonym Dozdrinem na czele, którzy spowodowali w dniu 6 sierpnia b. r. katastrofę; w katastrofie tej poniosło śmierć 16 osób, oraz wykolejeniu uległy 24 wagony, napełnione towarami.

Główny oskarżony Dozdrin, jako bezpośredni sprawca katastrofy, skazany został na karę śmierci przez rozstrzelanie, pozostałych zaś 5 oskarżonych skazano po 10 lat więzienia.

Zabił brata granatem.

WILNO. — We wsi Repliszki gm. Lynyngskiej wydarzył się wstrząsający wypadek, który wywołał głośne echo w całej okolicy.

25-letni Wincenty Szeksztelo z namowy swej przyjaciółki postanowił usunąć swego chorego umysłowo brata, Franciszka. W tym celu ulokował koło drzwi granat i gdy chory otworzył drzwi nastąpiła eksplozja, której skutki były straszliwe. Franciszek Szeksztelo został dosłownie rozerwany na strzępy. Wyrodnego brata aresztowano.

Stan wyjątkowy w czeskim Cieszynie.

MOR. OSTRAWA. Po ogłoszeniu w powiecie cieszyńskim stanu wyjątkowego władze ukarały szereg osób wysokimi karami pieniężnymi i przetrzymaniem na posterunkach żandarmerji za przekroczenie przepisów o stanie wyjątkowym. Pośród aresztowanych i skazanych na grzywny pieniężne, znaleźli się dyr. Pasek, skazany na 1.000 koron kary za wyjście na ulicę po godz. 22-iej i dyr. tow. „Ziemia” Dyba, skazany za to samo wykroczenie na 500 koron.

Odebranie tytułu profesorskiego uczonym żydowskim w Niemczech.

BERLIN. W wykonaniu ustaw normyberberskich zakazano używania tytułu profesorskiego szeregowi uczonych niemieckich, pochodzenia żydowskiego. Ofiarą tego rozporząd. padli m. in. znany filozof Alojzy Fischer oraz głośny specjalista chorób mózgowych dr. Filip Blaut. Tytuł profesorski może przysługiwać tylko rasowo czystym Niemcom, którzy jedynie godni są być nauczycielami własnego narodu.

Samochód wjechał w tłum na defiladzie.

MOSKWA. W czasie defilady, jaka odbyła się z okazji rocznicy rewolucji w Moskwie, samochód ciężarowy, wskutek defektu, wjechał w tłum robotników i żołnierzy, 6 osób zostało na miejscu zabitych, a 10 odniosło bardzo ciężkie obrażenia.

MOSKWA. Naczelnik stacji kolejowej na linii Moskwa — Kursk — Skarbiejew, prowadząc w stanie nietrzeźwym samochód osobowy spowodował zderzenie auta na przejeździe. Trzy osoby poniosły śmierć na miejscu. Wśród zabitych znajduje się krewna Woroszyłowa, generalisimusa armji czerwonej.

Tragedja na morzu.

79 osób utonęło.

STAMBUŁ. Parowiec turecki „Inebolu” zatonął ub. nocy przed wejściem do portu smyrneńskiego. Ze 190 osób, znajdujących się na pokładzie parowca, zdołano uratować tylko 111. Katastrofa nastąpiła w chwili, gdy parowiec przy silnie wzburzonym morzu chciał wpłynąć do wąskiego przejścia, prowadzącego do portu. Na przepelnionym statku zapanowała niesłychana panika. Pasażerowie, którzy spodziewali rychłego przybycia do portu i zgromadzili się na pokładzie, skakali w przeobrażeniu do wody.

Wydalenie z Anglii dziennikarza niemieckiego.

LONDYN. Rząd angielski wydalil z W. Brytanji dr. Thosta, londyńskiego korespondenta „Voelkischer Beobachter” i głównego reprezentanta prasy hitlerowskiej. Dr. Thost opuścił Londyn dziś rano.

Przyczyną wydalenia dr. Thosta ma być głównie jego atak na Churchilla za krytykę Hitlera. Dr. Thost zamieścił w „Voelkischer Beobachter” artykuł, który uważany jest w Londynie za wykraczający poza granice dopuszczalne, zwłaszcza wobec zamiaru wprowadzenia po wyborach Churchilla do gabinetu brytyjskiego. Cofnięcie przez rząd Rzeszy exequatur konsulowi brytyjskiemu w Hanowerze zapewne przyspieszyło decyzję rządu brytyjskiego.

Mjr. Karpiński wraca do kraju?

WARSZAWA. W ciągu dnia wczorajszego nadeszły do Warszawy szczegółowe wiadomości o katastrofie, jakiej uległ w Prehuab „Błękitny Ptak” mjr. Karpińskiego. Samolot po skaputowaniu na rozmiękłym naskutku deszczów lotniska ma uszkodzone poważnie śmigło i podwozie.

Decyzja w sprawie powrotu mjr. Karpińskiego nie jest jeszcze powzięta. Przed zapadnięciem jej bowiem Dep. Aeronautyki chciałby wiedzieć czy na lotnisku w Prehuab możnaby dokonać koniecznej naprawy. Stan techniczny tego lotniska nie jest bowiem znany.

W każdym razie wydaje się pewnym, że mjr. Karpiński otrzyma rozkaz powrotu do kraju. Niewiadomo tylko jeszcze, czy powietrzem (po dokonaniu naprawy), czy też okrętem po załadowaniu nań „Błękitnego Ptaka.”

Nowy lot do stratosfery.

NOWY JORK — Z Rapid City (w stanie Dakota) wystartowali wczoraj do stratosfery w balonie kapitanowie: Albert Stevens i Orville Anderson. Lotnicy zamierzają osiągnąć wysokość 23 tys. metrów.

Po osiągnięciu wysokości 22.570 mtr. balon po 4 godzinach 20 minutach lotu zaczął opuszczać się w dół. Balon wylądował w White Lake (st. Dakota) w odległości 370 klm. na wschód od Rapid-City.

LONDYN. — W czasie lotu stratosferycznego kpt. Stevensa połączył się redaktor dziennika „Daily Telegraph” z głównego urzędu pocztowego w Londynie z gondolą kpt. Stevensa, który rozmawiał z dziennikarzem telefonicznie, znajdując się na wysokości 10 000 metrów, przez pełnych pięć minut. Rozmowę tę słyhać było całkiem wyraźnie. Transmitowały ją rozgłośnię angielskie i amerykańskie.

Kino „LUNA”

Reprezentacyjny Kino - Teatr w Częstochowie.

Dziś i dni następnych.

Film niezapomnianych wrażeń

Film, większy niż

„BENGALI”!

LEGJON

NIESTRASZONYCH

Arcyfilm, który zdobył „legion zachwyconych”! Na czele świetnej

obsady

genjalny **Wallace Beery**

Nad program: Najnowszy tygodnik aktualności.

Początek o godzinie 5.15. Ostatni seans o godzinie 9.30 wieczorem.

Kino „EDEN” Aleja 12

Z okazji 17-to letniej rocznicy odzyskania Niepodległości wznawiamy — słynną historyczną epopeę z dziejów walk z caratem w 1906 roku

DZIESIĘCIU z PAWIAKA

W rolach głównych:
A. Brodzisz, B. Samborski,
K. Lubieńska, Z. Batorycka —
Józef Węgrzyn.

Nad program: Ostatnie aktualności z Abisynji i całego świata.

Włochy protestują i grożą spowodu sankcji.

LONDYN. — Włochy wystosowały protest do wszystkich państw — członków Ligi Narodów, które postanowiły zastosować sankcje.

Rząd włoski atakuje sankcje i zwraca uwagę, że art. 16 paktu nie został zastosowany, ani w wypadku konfliktu mandzurskiego, ani też w wypadku wojny Boliwii z Paragwajem.

Rząd włoski nie uznaje uprawnień komitetu koordynacyjnego Ligi Narodów i czyni każde z państw indywidualnie odpowiedzialnym za wprowadzenie sankcji w życie.

Nota zapowiada ostre represje gospodarcze ze strony Włoch przeciwko państwom, które zastosowały sankcje.

Krwawa walka z szajką bandytów.

KRAKÓW. — Straż gminna pełniąca służbę w gminie Ciche pow. nowotarskiego ostrzelana była w nocy strzałami karabinowymi przez ukrywających się w jednym z domów bandytów. Jeden z członków straży Adam Michniak został zabity, dwu innych ciężko rannych. Zarządzony przez policję pościg za bandytami doprowadził do ujęcia tej samej nocy jednego z bandytów Józefa Długopolskiego z karabinem w rękę. Mieszkańcy gminy Ciche i sąsiedniej gromady Międzyrzecze zebrały się w liczbie kilkudziesięciu osób, ujęli 4 członków szajki bandyckiej, których dotkliwie pobili, skutkiem czego dwu z nich zmarło.

W toku dochodzenia wykryto sprawców czterech podpaleń i kilkudziesięciu kradzieży z ostatnich tygodni.

W kilku wierszach.

— P. premier Kościalski odbył wspólną konferencję z 4 b. premierami: Sławkiem, Prystorem, Switalskim i Jędrzejewiczem oraz min. spraw zagranicznych J. Beckiem.

— Senator Stanisław Tor wybrany z województwa pomorskiego złożył mandat senatorski. P. Tor jest prezesem Izby przemysłowo-handlowej w Gdyni.

— W Szanghaju wykonany został wyrok śmierci na trzech zamachowcach którzy dokonali zamachu rewolwerowego na premiera i ministra spraw zagranicznych Chin Was Tsin-Weya.

— W Warszawie i innych miastach związki kamieniczników odbyły specjalne narady. Uchwalono petycje do P. Prezydenta i do ministrów. Dekret o obniżce komornego, obejmującej i 5-u pokojowe mieszkania wywołał wśród kamieniczników konsternację.

— W dzień Święta Niepodległości poraz pierwszy w historii odrodzonej Polski w garnizonowej cerkwi prawosławnej w Warszawie, na Pradze odprawione zostało nabożeństwo w języku polskim. Kazanie okolicznościowe wygłoszono w języku polskim. Chór śpiewał również po polsku.

KRONIKA.

KALENDARZYN

zwartek 14 listopada, Józefata.
Wschód słońca o g. 6,55. Zachód o g. 16,02

Nocne dyżury aptek.

W nocy z środy na czwartek: III Aleja, Narutowicza.
W nocy z czwartku na piątek: II Aleja, Ostatni Grosz.

Udekorowani krzyżami. W uzupełnieniu podanej w dniu wczorajszym wiadomości komunikujemy, że w dniu Święta Niepodległości srebrnym Krzyżem Zasługi udekorowany został również buchalter Kasy Skarbowej p. Pełka, brązowym zaś Krzyżem Zasługi podmajstrzy fabryki „Warta” p. Podstawa i pracownik kolejowy p. Lara.

Z zebrania Związku Nauczycielstwa Polskiego w Częstochowie. W ubiegłą sobotę wieczorem odbyło się na ratuszu doroczne walne zebranie Związku Nauczycielstwa Polskiego przy udziale około 150 osób. Zebraniu przewodniczył prezes Oddziału Grodzkiego p. Magnuski. Po zobrazowaniu nad wyraz ciężkiego stanu szkolnictwa

Z wczorajszego posiedzenia Rady Miejskiej.

Budżet wydatków nadzwyczajnych uchwalony.

Rewja przedmieść. Pogotowie drogowe. Dyrektor kanalizacji i wodociągów na cenzurowanem.

W dniu wczorajszym na pierwszy ogień poszedł budżet wydatków nadzwyczajnych, zamykający się sumą 1 730 tysięcy zł., z czego na drogi i place publiczne przypada 860 tys. zł.

Podczas dyskusji nad tą ostatnią pozycją przedstawiciele poszczególnych klubów radzieckich zgłosili szereg wniosków, jaskrawo charakteryzując uposzczenie niektórych ulic pod względem stanu jezdni i chodników i wypowiadając się za doprowadzeniem ich do porządku. Każdy radny, rzecz naturalna, bronił interesów swej dzielnicy, co można zakwalifikować, jako regionalizm w najściślejszym słowa tego znaczeniu.

Po dłuższej dyskusji, która zmieniła się w pewnego rodzaju błyskawiczną rewję najbardziej odległych przedmieść naszego miasta i wysłuchaniu oświadczenia prez. Mackiewicza, że cenne uwagi pp. radnych będą uwzględnione przy opracowaniu preliminarza budżetowego na przyszły rok, Rada uchwaliła bez zmian cały budżet wydatków nadzwyczajnych. Warto również zanotować, że p. prezydent z a p o w i e d z i a ł powołanie do życia w bliskiej przyszłości pogotowia drogowego do szybkiej reperacji dróg polnych.

Bardziej ożywiony przebieg miała dyskusja nad budżetem przedsiębiorstwa kanalizacji i wodociągów, zamykającym się sumą 994 tys. zł. Na dość przykrem cenzurowanem znalazł się dyrektor Wodociągów i Kanalizacji inż. Knauer, który na mocy zawartej w swoim czasie z miastem umowy niezależnie od zasadniczych poborów w sumie 745 zł. miesięcznie tytułem dodatku technicznego pobiera jeszcze 700 zł. miesięcznie. Otóż pierwszy atak na ten dodatek wyszedł

od prawicy, czyli klubu Stronnictwa Narodowego, którego imieniem radny Studnicki zaproponował skreślenie dodatku.

Wśląd zatem nastąpił znacznie silniejszy atak ze strony PPS., w imieniu której wystąpił radny Gronkiewicz.

Przedstawiciel PPS. w ostrych słowach poddał krytyce stosunek inż. Knauera do sprawy robotniczej, zarzucając mu, że systematycznie obniża płace robotników, zatrudnionych w wodociągach i kanalizacji.

Jak wynika nietylko z samego uotygowania wniosków PPS. w sprawie wodociągów i kanalizacji, lecz i ostrego tonu całego przemówienia rad. Gronkiewicza, inż. Knauer nie cieszy się sym patją na lewym odcinku naszej Rady Miejskiej.

Radny Gronkiewicz ostro zatemperowanym ołówkiem przejechał się po wielu pozycjach budżetu kanalizacji i wodociągów i oświadczywszy, że PPS. nie ma zaufania do inż. Knauera posunął się do dość ryzykownego twierdzenia, że wodociągi i kanalizacja śmiało mogą się obyć bez inżyniera.

I utartym zwyczajem wśląd za kwestjonowaniem potrzeby fachowego kierownika i żądaniem skreślenia dodatku technicznego, na linii ognia znalazł się również i samochód, którym pracownicy przedsiębiorstwa, a w szczególności inż. Knauer jeżdżą do Wierchowsk, gdzie znajdują się „wododajne” źródła, zasilające zbiorniki miejskie i dokonywują objazdu rozległej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. W przemówieniu rad. Gronkiewicza nie zbrakło nawet klasycznego i przeto pozbawionego aromatu świeżości refrenu, że w mieście naszym woda kosztuje drożej, niż mleko.

Stąd logicznie narzucający się wniosek, że należy zredukować cały budżet przedsięwzięcia i zreorganizować jego administrację, a nawet złączyć administrację przedsiębiorstwa z administracją ogólnomijską.

Jednocześnie przedmiotem krytycznych uwag stała się wysokość czynszu dzierżawnego w tak zwanym domu Ulenowskim przy ulicy Katedralnej, gdzie zamieszkuje prezydent miasta, naczelnik miejskiego wydziału technicznego inż. Gniewiński, no i naturalnie inż. Knauer.

W imieniu klubu Stronnictwa Narodowego radny mec. Plebanek zaproponował podwyższenie czynszu o całe 100 procent.

Skolei prezydent Mackiewicz pośpieszył z rehabilitacją niesłusznego zdaniem jego zaatakowanego inż. Knauera, oświadczając, że inż. Knauera zupełnie niesłuszenie spotkał krzywdzący zarzut złośliwego obniżania płac robotniczych. — Nie odpowiada to absolutnie prawdzie. Naodwrot, inż. Knauer dopiero po trzykrotnej redukcji uposażeń pracowników umysłowych, naskutek wyraźnego żądania władz nadzorczych zredukował płace robotników. Co dotyczy wysokości jego uposażenia, to ustalona ona została w umowie, zawartej w swoim czasie przez niego z miastem i w razie zerwania jej przysługuje mu prawo do emerytury w wysokości 700 złotych miesięcznie.

Następnie p. prezydent dał wyraz głębokiemu swemu przeświadczeniu, że wysokie wynagrodzenie zostało inż. Knauerowi przyznane jaknajślusniej, gdyż jest on tegim fachowcem i na swoim odpowiedzialnym posterunku ma bardzo dużo pracy.

Skolei p. prezydent wyraził wątpliwość co do aktualności żądań podwyżki komornego w domu Ulenowskim o całe 100 procent, gdyż znajduje się to w rażącej sprzeczności z ogólną tendencją do obniżki komornego i wypowiedział się za koniecznością utrzymania samochodu wodociągów i kanalizacji.

W imieniu Polsk. Bloku Gospodarczego radny senator Zbiński wypowiedział się za poddaniem rewizji umowy miasta z inż. Knauerem i zmniejszeniem dodatku technicznego w przyszłym roku budżetowym.

W ostatecznym wyniku Rada postanowiła nie pozbawiać wodociągów i kanalizacji niezbędnego samochodu i uchwaliła podwyżkę komornego w domu Ulenowskim o 40 proc., wypowiadając się za rewizją umowy z inż. Knauerem.

Następne posiedzenie odbędzie się w dniu dzisiejszym.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa Rada przedewszystkiem rozpatrzy wnioski Klubu żydowskiego, zgłoszonego przez radnych M. Neufelda i dra Brama, w sprawie zmniejszenia opłat wodociągowych z 20 na 15 proc. wysokości komornego i opłat za prawo korzystania z kanałów z 10 na 7½ proc.

dzenie ministra skarbu w sprawie rozłożenia pozostałej do spłaty sumy za Pożyczkę Inwest. na dalszych 10 rat.

Rozłożenie spłaty Pożyczki Inwestycyjnej możliwe jest już, począwszy od dnia 1 grudnia r. b. Ostatnia zatem rata przypadnie w dniu 5-go września 1936 roku.

Wobec rozłożenia reszty należności na 10 rat subskrybentom, korzystającym z tej ulgi, tracą prawo do kuponu trzeciego, płatnego w dniu 1 maja 1936 r., natomiast otrzymają kupon 4-ty (wrzesniowy). Obligacje będą im wydane dopiero 20 listopada 1936 roku.

Czy państwo wiecie? — Napewno tak, że już jutro w czwartek 14 b. m. o godz. 21 ej w sali różanej kawiarni „Europa” odbędzie się dancjng towarzyski, urządzony przez Rodzinę Rezerwistów Koła № 1 Częstochowa — Śródmieście. Doborowa orkiestra, miły nastrój lokalu i szereg inowacyj oraz niespodzianek, przemyślanych przez komitet organizacyjny — dają 100 procentową rękomię beztronskiego spędzenia wieczoru. Wcześniejsze zamawianie stolików pożądanę.

Właściciele domów protestują.

Przewidzieć było nietrudno: właściciele domów zaprotestowali energicznie przeciwko zapowiedzianej obniżce komornego. — Są depeze na wsze strony, krzywdę swoją głosząc.

Świat pracowniczy bez szemrania pokrył Pożyczkę Narodową i Pożyczkę Inwestycyjną i, również bez szemrania, pogodził się z obniżką poborów: ludzie, którzy walczą z nędzą, których pensje wystarczają zaledwie na nędzną wegetację.

Tak, oni mogą. Lecz właściciele nieruchomości, którzy w większości budowali domy przy wydatnej pomocy Banku Gospodarstwa Krajowego, którzy czerpią dochody nie-

z gorsze ze swych nieruchomości, z obniżką zarobków pogodzić się nie chcą.

Twierdzą oni: „lokatorzy nam nie płacą”. Prawdopodobnie jest to zbliżone do prawdy: kogo dziś ze świata pracy stać na płacenie wygórowanych sum za komorne?

Ale czy po ostatniej obniżce płacić będą więcej?

I to jest właśnie argument za obniżką komornego. I to obniżką poważną — wtedy płacić będą mogli.

Stare to niestety dziś wyjątkowo aktualne przysłowia: „według stawu grobla” i „tak krawiec kraje...”

Staw djabła szybko wysycha, a krawcowi coraz bardziej brakuje materiału...

i nauczycielstwa, przewodniczący udzielił głosu senatorowi p. D. Zbińskiemu członkowi Związku. W przeszło godzinę swem przemówieniu p. senator Zbiński przedstawił zebrany całokształt prac parlamentu podkreślając charakterystyczne momenty obrony najbardziej dziś aktualnego zagadnienia, dotyczącego ostatnich posunięć Rządu w sprawie obniżek uposażeń. W dalszym ciągu wygłoszone zostały referaty na temat zagadnień szkolnych pracy i stanowiska nauczyciela, po których wywiązała się długa i ożywiona dyskusja.

Po przeprowadzeniu wyborów do zarządu, które zasadniczo nie przyniosły większych zmian, zebranie już dośyć późnym wieczorem zakończono.

Uroczystość niepodległościowa w szkole p. Ligęzówny. W 17 tą rocznicę Niepodległości, w obecności rodziców i dzieci szkoły, w poważnym nastroju odbyła się piękna uroczystość przygotowana starannie przez pp. nauczycielki szkoły. Wstępne słowo wypowiedział kierownik szkoły p. Słobodzian podkreślając, że dzieci, które uczyły się jeszcze za życia Kochanego Twórcy potężnej dziś Polski są wyjątkowo szczęśliwe, gdyż były i są bezpośrednio świadkami Jego wielkiej miłości i poświęcenia się Ojczyźnie. Referat na temat „Dlaczego Święto Niepodległości obchodzimy tak w poważnym nastroju” wygłosił J. Belka ucz.

VI kl. Ponadto na program złożyły się: inscenizacja pieśni „Ulani Beliny...” cały szereg deklamacyj i obrazów scenicznych w wykonaniu naszych najmniejszych z przedszkola i szkoły oraz pieśni w wykonaniu chóru szkoły pod kierunkiem p. Czechowskiego. Wspólnem odśpiewaniem „Nie rzucim ziemi...” zakończono tak uroczystą i podniosłą chwilę.

W hołdzie Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu. Ubiegłej nocy udali się do Krakowa celem złożenia po miedziennego hołdu Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu uczniowie publicznych miejskich szkół dokształcających Nr. 1 i Nr. 2. Wycieczkę prowadził prof. Niedojadło.

Wycieczka szkolna z Warszawy. W dniu 12 b.m. przybyła do Częstochowy wycieczka szkolna państw. gimn. Nr. 8 w Warszawie, w liczbie 870 osób. Odjazd wycieczki nastąpił w dniu dzisiejszym o godz. 0.15.

Wycieczka uczniów z Warszawy. W dniu wczorajszym do Częstochowy przybyła wycieczka uczniów gimn. państw. im. Króla Władysława IV w Warszawie celem zwiedzenia Jasnej Góry. Uczniowie przybyli w liczbie około 400 osób i z pięknym sztandarem na czele przedfilowali przez Aleje.

Rozłożenie na raty pozostałej należności za Pożyczkę Inwestycyjną. Wczoraj ukazało się rozporządzenie

Nadwyraz miły i wzruszający objaw.

Owacje młodzieży dla dyrekcji Teatru Miejskiego.

Teatr Miejski był wczoraj widownią nadwyraz miłą i wzruszającej owacji. Tem miłszą, że zgotowanej dyr. Kazimierzowi Brodzikowskiemu przez młodzież szkół rzemieślniczych. I zgotowanej samorzutnie.

Podczas drugiego aktu popołudniowego przedstawienia „Słubów Panięskich” zerwała się burza oklasków. Skromny zazwyczaj dyr. Brodzikowski musiał ulec tej manifestacji rozentuzjowanej młodzieży i ukazać się na scenie w otoczeniu zespołu. Wtedy młodzianka panna Jadwiga Klekowska, uczennica Publicznej Szkoły Zawodowej Nr. 3 wygłosiła naprawdę piękne przemówienie, dziękując dyrektorowi teatru za umożliwienie młodzieży rzemieślniczej korzystania z dobrodziejstw teatru, przez organizowanie tanich przedstawień popularnych. Kończąc, panna Klekowska wręczyła dyr. Brodzikowskiemu piękną bukiet kwiatów — dar młodzieży rzemieślniczej. Wzruszony dyr. Brodzikowski odpowiedział dziękując młodzieży za ten objaw życzliwości, zapewniając, że będzie szczęśliwym, gdy teatr będzie mógł spełnić w całej pełni swe zadanie, służąc szerokim warstwom społeczeństwa.

Trudno ominąć tu nazwisko prof. Nowickiego, dzielnego kierownika młodzieży rzemieślniczej i wielkiego miłośnika teatru, jako środka wychowawczego — pod jego to przewodnictwem młodzież rzemieślnicza uczy się kochać i cenić teatr. Dowód tego ukochania mieliśmy właśnie wczoraj.

Z akademii skarbowców. W ub. sobotę w sali Okręg. Stow. Rzem. Przem. i Aleja 9 odbyła się żałobna akademja z okazji 17 rocznicy odzyskania Niepodległości, urządzona przez tut. Stow. Urzęd. Skarbowych. Na akademji tej obecny był wraz z rodzinami personel tutejszych urzędów skarbowych ze swymi naczelnikami: Rzepką, Łukasiewiczem i Stępnem na czele. Na rozpoczęcie akademji orkiestra symfoniczna II gimn. państw. odegrała hymn Państwowy poczem zabrał głos naczel. Rzepka, wygłaszając krótkie lecz treściwe przemówienie okolicznościowe.

Pamięć Marsz. J. Piłsudskiego zebrań uczcili przez jednogminutową ciszę. P. Wajchtówna wygłosiła z talentem recytatorskim wiersze z niedawno minionej przeszłości.

P. Sadowski odczytał przemówienie Marszałka J. Piłsudskiego po powrocie z Magdeburga wygłoszone w Sulejówku.

Następnie orkiestra odegrała wiankę pieśni legionowych.

Okolicznościowe przemówienie wygłosił również p. Motłoch. Przemówienie to zebrań nagrodzili rzeszyscy oklaskami. Dalej p. Wójcik odczytał wiersz p. t. „Piłsudski”.

Na zakończenie akademji orkiestra odegrała Pierwszą Brygadę, którą zebrań odśpiewali łącznie z orkiestrą stojąc.

Akademja pozostawiła po sobie podniosłe wrażenie.

Nocne straty w lesie. W nocy z 3 na 4 sierpnia gajowy lasów państwowych Jan Brons niedaleko od wsi Brzózka stanął w lesie na czatach, czekając na ukazanie się złodziei leśnych. Po chwili istotnie ukazali się dwaj osobnicy z workami na plecach. Gajowy kazał im stanąć, lecz pozostało to bez skutku i podejrzani osobnicy rzucili się do ucieczki, a gdy gajowy puścił się w pogoń za uciekającymi, jeden z nich na chwilę zatrzymał się i oddał do niego kilka strzałów, na szczęście nie raniąc go.

Dochodzenie wykazało, że strzelającym był Jan Wydmuch, mieszkaniec wsi Nadalin, szeroko znany w okolicy pod popularnym przydomkiem „rejent”. Wczoraj Sąd Okręgowy skazał Wydmucha na 2 lata więzienia z art. 258 k. k. (użycie przemocy celem utrzymania się w posiadaniu bezprawnie przywłaszczonych cudzego mienia.)

Ujęcie „doliniarza”. Policja zatrzymała Władysława Turka, bez stałego miejsca zamieszkania, za kradzież portmonetki z zawartością 5 zł. 30 gr. z kieszeni Apolonji Zaleskiej, zam przy ul. Starej Nr. 5.

Doniosła konferencja sportowa.

W gmachu „Ogniska Niepodległości” przy ul. Pułaskiego odbyła się wczoraj konferencja międzytowarzyszeniowa, zwołana w celu omówienia aktualnych zagadnień dziedziny wychowania fizycznego i sportu na terenie Częstochowy.

W konferencji, której przewodniczył Komendant Obwodu P. W. 27 p. p., kpt. Jaskorzyński, wzięli udział przedstawiciele wszystkich miejscowych klubów sportowych, stowarzyszeń i organizacji wychowania fizycznego w liczbie kilkudziesięciu osób.

Zebrań zajął prof. Kutyba i omawiając szczegółowo prace miejscowych klubów sportowych i organizacji W. F. i podkreślając zupełny upadek lekkoatletyki i gier sportowych na terenie Częstochowy. Te właśnie bolączki były głównym tematem kilkogodzinnych obrad.

W zakończeniu swego przemówienia prof. Kutyba zaapelował do zebranych o wypowiedzenie się w tej sprawie w celu znalezienia środków zaradczych, któreby wpłynęły na zmianę tej katastrofalnej wprost sytuacji w dziedzinie gier sportowych i lekkoatletyki, których rozwój tak pięknie zapowiadał się przed dwoma laty dzięki zaangażowaniu wówczas specjalisty przez podokręg lekkoatletyczny.

W sprawie tej wypowiedzieli się przedstawiciele szeregu klubów, m. in. inż. Franke, który stwierdził, że przyczyną upadku lekkoatletyki i sportu jest brak trenera, co w konsekwencji powoduje brak zainteresowania ze strony młodzieży, potrzebującej odpowiednich wskazówek. Zaangażowany przed dwoma laty trener po kilkumiesięcznym zaledwie pobycie zmuszony był opuścić Częstochowę wobec braku odpowiednich funduszy na opłacenie jego tak doniosłej pracy.

W wyniku obrad z tych działów sportu postanowiono przyjąć za dezyderat, aby komendant Obwodu P. W. przy

ustalaniu budżetu na rok 1936-37 wstał w pozycję na utrzymanie trenera, z tem, że pracę jego opłacać będą część ciowo zainteresowane bezpośrednio w utrzymaniu trenera kluby, organizacje i stowarzyszenia sportowe i W. F.

Jeżeli chodzi o dział gier sportowych to sekretarz kiel. O. Z. G. S., p. Łempicki wyjaśnił, że główną trudnością w propagowaniu tego sportu, co odbywa się oczywiście przez organizowanie turniejów itp., w sezonie zimowym jest niemożność korzystania z sali w gmachu Ogniska Niepodległości, za wynajęcie której wymagana jest zbyt duża w stosunku do dochodów klubów opłata. W kierunku zmiany tego stanu rzeczy wypowiedział się również prof. Kutyba, komendant Miejskiego Ośrodka W. F. W konkluzji postanowiono zwrócić się do miarodajnych czynników o zniesienie dotychczas pobieranych opłat za korzystanie z sali.

Pozatem omawiana była akcja narciarska, zupełnie na tutejszym terenie zaniedbana. Bolączki w tej dziedzinie poruszył prof. Kutyba, zwracając się w konkluzji swych wywodów do zebranych o zorganizowanie na terenie poszczególnych klubów referatów o narciarstwie.

Omówiono również sprawę poradni sportowo-lekarskiej. Kierownik poradni, dr. Piltz zaapelował do przedstawicieli klubów, aby członkowie tychże poddawali się badaniu lekarskiemu, co dotąd było lekceważone. Następnie dr. Piltz wygłosił odczyt na temat korzyści, jakie daje dla zawodnika i klubu badanie lekarskie.

W zakończeniu zebrań prof. Kutyba zwrócił się do klubów, aby obeślny kurs instruktorski ćwiczeń cieleny i kurs przodowników gier sportowych, które rozpoczną się w przyszłym tygodniu w Miejskim Ośrodku WF., z tem, że wpisowe będzie odpowiednio obniżone klubom uboższym.

Echa przykłej przygody częstochowian.

W nocy z 4 na 5 sierpnia br. dwaj częstochowianie Julian Żak i Wojciech Weźgowiec, obaj zamieszkali na Zawodzie, w drodze powrotnej ze wsi Kuchary przechodzili przez wieś Siedlec (gm. Wancierzów, gdzie też spotkała ich przykra przygoda.

W pewnej chwili z pomroki nocnej wynurzyły się trzy sylwetki ludzkie i spóźnieni przechodnie zetknęli się oko w oko z trzema nieznajomymi, którzy podeszli do nich z niedwuznacznie wrogimi zamiarami. Jeden z rewolwerem w ręku zapytał: „Skąd idziecie?”, a drugi kazał Żakowi stać na baczność, obrewidował mu wszystkie kieszenie i wyjął 10 zł, szczyryk i parę spinek. Zresztą szczyryk i spinki wspaniałomyślnie po chwili mu zwrócił, pieniądze zaś zatrzymał. Następnie przyszła kolej na Weźgowca, któremu ten sam osobnik zabrał 2 zł. i zapalniczkę. Trzeci zaś osobnik podczas tej operacji świecił latarką elektryczną.

Gdy Julian Żak upomniał się o zwrot zrabowanych mu pieniędzy, osobnik, trzymający rewolwer w ręku, oświadczył mu krótko i węzłowato: „Milczcie, bo ci w łeb palnę!”

Wydały ich niebieskie plamy na ubraniu. W tych dniach straż graniczna na odludnej ulicy Mehoffera zauważyła dwóch podejrzanych rowerzystów, którzy na widok strażników rozwinięli szalone tempo i licząc na to, że strażnicy stracili ich z oczu, ukryli się w jakiejś pustej bezpańskiej szopie, stojącej w szczerem polu.

Po pewnym czasie wyszli oni z ukrycia i wpadli prosto w objęcia strażników.

Podczas rewizji w szopie znaleziono 4 klg. sacharyny i 7 zapalniczek.

Zatrzymanymi okazali się mieszkańcy wsi Dąbrowa Roman Brodziak i Antoni Jelonek. Do przemytu się nie przyznali, opowiadając mniej lub więcej prawdopodobne bajeczki i uparcie twierdząc, że to nie oni ukryli w szopie sacharynę.

Zdradziły ich jednak niebieskie plamy na bieliznie od niebieskiego opakowania paczek z sacharyną, które w drodze ze wsi Dąbrowa pod Kamiń-

Dochodzenie wykazało, że owymi osobnikami byli mieszkańcy wsi Siedlec Jan Benduch, Jan Choryłek i Jan Borowik i że Benduch steroryzował rewolwerem przechodniów, Choryłek przeprowadzał rewizję, rola zaś Borowika ograniczała się jedynie do świecenia latarką.

W dniu wczorajszym wyżej wymienio na trójka zasiadła na ławie oskarżonych. Rozprawie przewodniczył sędzia okręgowy Terpiłowski, w charakterze wotantów przy stole sędziowskim zasiadli sędziowie Chrapowicki i Pawelski, oskarżał prok. Jarzebiński, obronę w imieniu oskarżonego Choryłka wnosili mec. Kulej.

Przewód sądowy nie dostarczył dowodów winy oskarżonego Borowika, który podczas całego napadu zachowywał się biernie i prosił nawet swych towarzyszy, aby Żakowi i Weźgowcowi oddali pieniądze, gdyż są to biedni chłopcy, dla których pieniądze te mają duże znaczenie.

Sąd po krótkiej naradzie skazał Benducha na 2 lata więzienia, Choryłka na 1 i pół roku więzienia, a oskarżonego Borowika uniewinnił.

skiem pow. Radomszczańskiego trzymali ukryte pod ubraniem. Te zdradzieckie plamy stały się nieodpartym dowodem winy obydwóch zatrzymanych.

Z Teatru Kameralnego.
W środę o godz. 20. ej „Wiosenne porządki” z Zarebińską i Dobrowolskim na czele.

Bilety do nabycia w przedsprzedaży w firmie B. Kruszyńskiej Aleja 23, oraz w kasie teatru od godz. 7. ej wiecz.

W próbach nowość scen zagranicznych sztuka Sztuartów „Szesnastolatka” oraz arcydzieło Juljusza Słowackiego „Kordjan”.

Brzytwa w ręku awanturnika.
Do przechodzącego ul. Narutowicza p. Romualda Zamusiaka (ul. Mała 5) podbiegł niejaki Mieczysław Sosna (ul. Mała) i brzytwą zadał mu ciętą ranę w lewe górne przedramię. Sosna zaopiekował się policja.

Do akt Nr. Km. 11/1935 r.

Obwieszczenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie rewiru II-go J. Solarczyk zamieszkały w Częstochowie przy ulicy Kilińskiego № 30, na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 18 listopada 1935 roku, od g. 10 rano, odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, w Częstochowie na Rynku, należących do Anieli Operacz, składających się z kilimu i aparatu radjowego, oszacowanych na łączną sumę 900 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. Częstochowa, dnia 2 listopada 1935 r.
Komornik J. Solarczyk.

Jasnowidz - Hypnotyzer HANDU otwiera oczy światu!

O wszechświatowej sławie jednemu Jasnowidzowi panu HANDU udało się sprowadzić do Polski Medjum SZABADHA — Fenomen, które przez 10 dni zrędu pozostało w głębokim transie Jasnowidzenia i w tym czasie wyjawia nieomylnie przepowiednie wprowadzając każdego na nowy tor życia. Również podaje dokładny termin wygrania na loterii. Horoskopy oraz rady JASNOWIDZA HANDU oraz przepowiednie Medjum jasnowidzącego SZARADHA podawane terminy wygrania na loterii są ściśle do tego stopnia, że p. HANDU gwarantuje, czy kiedy i ile kto wygra. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanej osoby, określa chorobę, wykrywa sprawców kradzieży. Nadesłaj datę urodzenia 1,50 gr. na kosztą przesyłki. Ogłosił o pobycie tak fenomenalnego JASNOWIDZA jakim jest p. HANDU jego impresario znany z filmu Mabuse.
Adresować: JASNOWIDZ HANDU, Kraków, Długa 27.

Radjo
za Pożyczkę Narodową
sprzedaje
firma „ELEKTRA”
CZĘSTOCHOWA, II Aleja 36.

Przeprowadzka wóz mebiowy pod przeprowadz do Bydgoszczy, Katowic, Krakowa, Lwowa, Łodzi, Poznania, Warszawy, Wilna, Gdyni i inn. miejscowości łącznie z załatwianiem, na korzystnych warunkach. Zgłoszenia telefon 20-64. Firma „Globus” Al. Kościuszki 7

Dwa pokoje z kuchnią, nowoczesne, gorąca woda, parkiet b. słoneczne Jasnogórska 108. Obok parku do wynajęcia.

Trzy pokoje z kuchnią, czwarty służbowy, gorąca woda, zmywak parkiet, 2 balkony do wynajęcia Jasnogórska 108. obok parku.

Cud XX wieku

Wszechświatowej sławy Jasnowidz-Grafologmedjum Vapuro, twórca dzieł medjumiczo-astrologicznych, współpracownik Centralnego Międzynarodowego Związku Okultystycznego Związków Wiedzy Tajemnej Świata w Londynie — daje prawdziwe medalno-astrologiczno-grafologiczne przepowiednie, które natychmiast robią przełom życia Twojego — zdobądź tajemniczy klucz Nowego Życia — otworzysz sobie Wrota Dobrobytu. Zagadka loterii rozwiązana przez Jasnowidza Vapuro. Tajemnica gry loterii tkwi w nazwisku Twojem — p o d a j mi nazwisko swoje rodowite a powiem Ci kiedy wygrasz — jaką sumę. Rady, wskazówki, horoskopy życiowe, handlowe, miłosne Jasnowidza Vapuro — berło złote, to Nowa Era. Zwracający każdy dziękuje — wygrywa los. Nadesłaj charakter pisma — (pisany godziną 8 — 9 rano) datę urodzenia — złoty znaczkiem na kosztą porto.

Adresować:
JASNOWIDZ VAPURO, Kraków, Wielopole 3.

Obserwacje nieba. W ubiegłą sobotę podczas obserwacji nieba Obserwatorium Astronomiczne w parku Staszica, około godziny 17.30 zauważyło przelatujący ku południowemu wschodowi niezwykle okazałości meteor, który blaskiem swym przewyższał najjaśniejsze gwiazdy nieba około 200 razy. Natężenia światła ukazało się w dwóch falach i trwało do 1 i pół sekundy. Meteor ten był jaśniejszy 3 razy od meteoru widzianego w całej Polsce w dniu 12 września. Ponieważ niebo było lekkie w tej stronie przesłonięte chmurami, można było zauważyć różne kolory, powstałe przez załamanie się promieni światła. Dzień przedtem Obserwatorium zawiadziło 6 ta kl. szkoły powsz. pod kierunkiem p. Polowej i 8 ma kl. Gimnazjum Społecznego pod kier. prof. Hyli. Dalsze wycieczki prosi się o zgłaszanie do szkoły powsz. Stanisławy Ligęzówny tel. 11 86 u prof. Słobodziana.

Spadek zakupów w handlu — przed dekretem. Związki kupców detalistów otrzymały od swoich członków skargi i alarmy na spadek zakupów. Kupcy obawiają się, że jest to skutek zapowiedzi obniżki płac. W pierwszym tygodniu listopada we wszystkich prawie gałęziach handlu dał się zaobserwować spadek zakupów, co tłumaczy się zawczasu czynionymi oszczędnościami.

Rosną zaległości ubezpieczalni. Jak wynika z obliczeń wpływów ubezpieczalni społecznych za pierwsze półrocze br. zaległości zwiększyły się o dalsze 3.139.000 zł.

KĄCIK HARCERSKI.

Nauczyciele na kursach harcerskich. Ministerstwo W.R. i O. P. upoważniło kuratorów szkolnych do udzielania płatnych urlopów młodym (w za sadzie nie wyżej 30 roku życia) nauczycielom i nauczycielkom, pragnącym wziąć udział w kursach organizowanych przez Z.H.P. na Buczu, w Nierodzimiu i w Brwinowie pod warunkiem, że Kuratorjum przeprowadzi ścisłą selekcję wśród kandydatów i uwzględni zgłoszenia tych nauczycieli (lek), którzy są zaznajomieni z metodą i pracami harcerskimi, względnie posiadają wymagane harcerskie stopnie instruktorskie, wykazują wyraźną postawę obywatelską w życiu społecznym, umiejętność współzycia z młodzieżą i zalety organizacyjne, oraz pod nieodzownym warunkiem, że w szkole, w której urlopuje się nauczyciela (lęk), da się przeprowadzić bez trudności zorganizowanie nauki w zastępstwie urlopowanego.

Wyżej wymienione kursy organizowane są dla nauczycieli (lek), którzy prowadzić będą pracę zuchową w szkole oraz dla opiekunów drużyn, pragnących zapoznać się z celami, treścią i metodyką wychowania harcerskiego i prowadzenia drużyny harcerskiej.

Odprawa pilotów żeglarstwa harcerskiego. W dniu 3 listopada r. o godz 10-ej rano w gmachu Państwowego Urzędu W. F. i P. W. w Warszawie (Myśliwiecka Nr. 3) odbyła się jesienna odprawa pilotów Chorągwi harcerskich (kierowników prac żeglarskich). Na porządek odprawy złożyły się: zagajenie kierownika drużyn żeglarskich, sprawozdanie pilotów za 1935 rok. Wytłumaczenie programu prac żeglarstwa harcerskiego na okres 5 lat (1935—1940), wnioski pilotów, decentralizacja szkolenia, Chorągwi Ośrodki Żeglarskie, sprawy bieżące i wolne wnioski.

OBRAZKI SĄDOWE.

Gościnni ludzie.

W parku Narutowicza, w pobliżu parkanu, jakaś pod upadła materjalnie para od poczywa na ławce. Obok nich na gazecie resztki kielbasy, kawałek chleba i pus ta butelka. Przechodzi jakiś przechodzień. Na jego widok podupadły mężczyzna podnosi się, kłania i mówi:

— Moje uszanowanie panu...

— Ale ja pana nie znam — zauważa przechodzień.

— Szkodzi nic. Grzeczność nakazuje się przywitać — odpowiada mężczyzna. Pies psa też nie zna, a jak się spotkają, to się obwąchują. Nie tylko dla jomych trzeba być grzecznym i uprzejmym.

I ugrzeczniiony mężczyzna chwytając rękę przechodnia i potrząsa nią serdecznie.

— Ja tu sobie siedzę, a pan przechodzi. Dlaczego ma mnie pan minąć obojętnie, dlaczego nie mamy zamienić ukłonu? Ludzie zawsze kłaniają się tym, których się boją, albo na których im za leży. A ja inaczej: kłaniam się komu mi się podoba. Pan mi się spodobał, więc się panu ukloniłem.

— Bardzo mi miło... — bąka przechodzień.

— Na grzeczności nikt nie traci, grzeczność osładza żywot.

— Słusznie — bąknął przechodzień ale ja muszę już uciekać...

— O nie — zaprotestował podupadły mężczyzna. — Bez poczęstunku pana nie puszcze. Już my taki jesteśmy gościnni naród — bez poczęstunku

nie poradzi. Grzeczność i staropolska gościnność wymaga, by gość poznał panią domu.

— Ależ jesteśmy przecież na ulicy, a nie u pana w domu — bronił się przechodzień.

— Szkodzi nic. My tu z moją Ameliom mieszkamy. Apartament nienajlepszy, ale co robić. Czem chata bogata, tem rada.

Ujęty grzecznością przechodzień przedstawił się „pani domu”, posiedział trochę na ławce, wymówił się od jedzenia rozłożonego na gazecie i począł się żegnać.

— Przykro nam, że pan już musi opuścić nasze skromne progi... — wstępnęli gospodarze.

— Trudno, ale taki istnieje w prywatnym świecie zwyczaj, że po wizycie gość zostawia coś dla służącej. Pan, widząc, w przyzwoitych domach nie bywał...

Przechodzień zmieszał się, wyjął z kieszeni pięćdziesiąt groszy i położył na ławce.

Podupadły mężczyzna spojrzawszy pogardliwie na monetę.

— U nas mniej niż dwa złote żaden gość nie zostawia. Poprostu grzeczność wymaga.

A ponieważ gość nie miał więcej pieniędzy przy sobie, więc awantura wynikła.

Epilog w sądzie: gościnnie gospodarz skazany został na 2 tygodnie aresztu za wymuszanie pieniędzy na wódkę.

Jutro w „Słowie“ obrazek p. t. „Życie za gramofon“.

Z KRAJU.

Sprawę prof. Meissnera zbada izba lekarska.

Po zakończeniu sprawy sądowej prof. Meissnera o śmiertelną operację na osobie śp. prof. Drabika, sąd zgodnie z obowiązującymi w tej sprawie przepisami, przekaże akta Lekarzkiej Warszawsko-Białostockiej.

Zawodowa instytucja lekarska zdecyduje czy sprawa prof. Meissnera ma być przekazana do postępowania dyscyplinarnego.

Obrabowali i zakopali żywego do grobu.

Józef Gomółczyński, urzędnik magistratu w Szydłowcu zaginął w nocy na 17 kwietnia b. r. wśród tajemniczych okoliczności.

Poszukiwania nie dały rezultatu. — Stwierdzono tylko, że przed zaginięciem przebywał on w towarzystwie Adama Schlesingera. Policja prowadziła dochodzenia i obok stodoły Schlesingera znalazła zwłoki zaginionego w świeżo rozkopanym dole.

Sekcja ustaliła, że Gomółczyński został pochowany żywcem i śmierć nastąpiła wskutek uduszenia. Schlesingera aresztowano.

W toku dalszych dochodzeń okazało się że w morderstwie brał również udział Stefan Pajak. Obaj oskarżeni przyznali się do winy. Mord miał podłoże rabunkowe. Łupem padło 800 zł., które Gomółczyński miał przy sobie. Sąd okr. w Radomiu skazał obu morderców na dożywotnie więzienie.

Potworne morderstwo.

W majątku Buciki pod Bielskiem Podlaskim w niezwykle tajemniczych okolicznościach zaginął ogrodnik Ignacy Turczyk

Dopiero po trzech tygodniach przypadkowo znaleziono w chlewiku robotnika Stanisława Wilczyńskiego zakopanego trupa Turczyka. Robotnika aresztowano. Nie przyznał się on do zbrodni, utrzymując, że morderstwa dopuścił się ktoś inny, jemu zaś nakazał ukryć trupa. W krzyżowym ogniu pytań wyjawiał nazwiska morderców: niejakiego Różańskiego i Dawidziuka, którzy mieli grozić mu, że jeśli nie spełni ich żądania, to oskarżą go o zabójstwo.

Kiedy aresztowano obu morderców, wyszły na jaw inne okoliczności. Zarówno Dawidziuk, jak i Różański brali u-

dział w morderstwie, lecz uczynili to z namowy Wilczyńskiego, który miał urażę do Turczyka.

We wszystkich instancjach sądowych Wilczyńskiego i Różańskiego skazano po 10 lat więzienia, Dawidziuka zaś, jako osobnika o zmniejszonej poczytalności, na 4 lata.

Uwięził żonę w piwnicy a sam zbiegł z kochanką

We wsi Brochocin, w gm. Łazy, pod Sochaczewem, mieszkali małżonkowie Wraszko. Sąsiedzi zauważyli, iż od kilku dni z domu Wrasków nikt nie wychodził — dom jakby zupełnie opustoszał.

O swem spostrzeżeniu sąsiedzi zawiadomili policję, która przybyła na miejsce i usiłowała dostać się do mieszkania, lecz drzwi były zamknięte a na pukanie nikt nie odpowiadał. Policja wylamała drzwi i wówczas usłyszano słabe jęki, wydobywające się spod podłogi.

W piwnicy znaleziono Barbarę Wrasko, żonę Józefa, która dawała słabe znaki życia. Kobieta była zupełnie wyczerpana głodem. Okazało się, iż Józef Wraszko, pragnąc pozbyć się żony, zamknął ją w piwnicy, a sam zbiegł z kochanką.

Wrasko, zamykając żonę w piwnicy, pragnął spowodować jej śmierć, albo też uniemożliwić pościg za sobą. Za zbrodniczym małżonkiem rozesłano listy gończe.

Miljonowe licytacje zbankrutowanych fabryk.

W przyszłym miesiącu odbędą się w Warszawie dwie miljonowe licytacje obiektów fabrycznych z powodu nieuiszczenia pożyczek Tow. Kredytowemu.

Sprzedane będą: nieruchomości znacznej garbarni Braci Feifer za cenę zł. 2.013.000 i na liście licytowanych figuruje również fabryka garbarska Spółka Akc. Temler i Szwede, która ma być sprzedana za 1.129.000 zł.

Zęby — to fundament zdrowia!

Należy je więc szanować i unikać wszelkich partaczy dentyst.

Książeczkę wyjaśn. tę kwestję żywotną, otrzy mać można w księgarniach lub od autora **Lekarza-Dentysty M. GREJNIECA** w Częstochowie ul. N. Marji Panny (II Aleja) 24. Tel. 22-50

ZE SWIATA.

Dole i niedole reporterów filmowych na froncie abisyńskim.

O niebezpieczeństwach i trudach związanych z pięknym i odpowiedzialnym zawodem filmowego reportera — wiele już pisano. To jednak, co przeżywają ci nieszczęśliwcy na froncie abisyńskim, przechodzi granice ludzkiej wytrzymałości. Przedewszystkiem najpoważniejszą przeszkodą w ich pracy jest pogląd Abisyńczyków na kapłanów X Muzy; czarni wojownicy uważają kinooperatorów za podejrzanych czarno-książników, których należy wystrzelać przed innymi białymi. W świetle tej okoliczności bardziej zrozumiałą wydaje się uszczypliwa uwaga włoskiego dziennika „Corriere della Sera” — że reporterzy filmowi stale przybywają na front z opóźnieniem... i wskutek tego najefektowniejsze partje akcji wojennej rozgrywają się bez nich.

Niemniejszą trudność następcza przy kazywaniu pieniędzy i koniecznych materiałów. Najpewniejszym środkiem lokomocji w kraju ojczystym negusa jest wielbłąd. Obecnie jednak żądają przewoźnicy 6 tys dolarów za przewóz na przestrzeni wynoszącej 1700 km. Zatem wielbłąd jest w tych warunkach wielokrotnie droższym środkiem lokomocji od samolotu. Niestety jednak przewóz samolotem w obecnej Abisynji wypadłby dzisiaj jeszcze drożej, a to dlatego, że towarzystwa asekuracyjne żądają przy transportach lotniczych olbrzymich premij.

Amerykańskie agencje filmowe wyposażyły swych reporterów pracujących na froncie abisyńskim w najlepszy sprzęt, przyczem na jednego obserwatora amerykańskiego wypadła przeciętnie 25 tysięcy metrów taśmy.

Według niesprawdzonej dotychczas pogłoski, jeden z reporterów filmowych amerykańskiego koncernu prasowego Hearst'a został zastrzelony podczas do konywania zdjęcia przez Abisyńczyków. Z uwagi na fatalne warunki pracy wiele towarzystw filmowych odwołało już z frontu abisyńskiego swych kinooperatorów.

Wesoła wojna.

Wojna jest zjawiskiem tragicznym, ale wojna, jaką Włosi wydali wszystkim, co angielskie, należy do humoru. Hotel Eden w Rzymie przemianowany został na Hotel Paradise, a Hotel London na Hotel Adua. Kapelusze a la Eden znikły ze sklepów i głów włoskich, a pewien Włoch, który o tem zapomniał, naraził się na zatarg na ulicy. Psy i konie wyścigowe o nazwach angielskich otrzymują nowe imienia. Ogółem przemianowano w Rzymie kilkaset szyldów i tablic. A co będzie, gdy Anglja pogodzi się z Włochami?

Upiorna noc grozy

w dziewiczych lasach Nowej Gwinei. Lotnicy w walce z Krajcami, tygrysami i głodem.

Strasznej przygody doświadczyli trzej lotnicy, zmuszeni do lądowania na holenderskim samolocie w dżungli na wyspie Hainggyi. Samolot ten należał do ekspedycji naukowej, której członkowie wnieśli się na trzech aparatach nad Nową Gwineę, aby sporządzić mapę topograficzną. W odległości godziny lotu od Rangoonu jeden z aparatów, obsadzony przez Anglika kpt. Fulforda, inż. Cope i kpt. holenderskiego Vonka, zmuszony był lądować przymusowo spowodowanego braku paliwa.

Aparat oderwany od dwóch towarzyszących mu samolotów zbiegiem fatalnych okoliczności znalazł się nad wyspą Hainggyi, pokrytą puszcza. Kpt. Fulford zauważył szeroką i wygodną przestrzeń nadbrzeżną i wylądował. Lotnicy sądzili, że są uratowani.

Rutynowani w podróży nad dzikimi krajami piloci postanowili przebyć noc w samolocie. Zamiar ten okazał się zbawienny. Gdy tylko ciemność rozprze-strzeniła się nad lasem, wyłoniły się z niego stada tygrysów i otoczyły aparat, wyjąc przeraźliwie. Nie pomógł nawet grad strzałów rewolwerowych, tygrysy czyhały uporczywie na zdobycz. Do-

BAR LITERACKI

II ALEJA 43.

WYDAJE CODZIENNIE:

Śniadania:

Kawa	20 gr.
Herbata	20 gr.
Buljon	20 gr.
1/2 czarnej	30 gr.

Obiady z 3-ch dań 1.00 zł.

Kolacje 60 gr.

Zakąski zimne 20 gr.

Kuchnia smaczna. Obsługa uprzejma.

GABINETY.

Codziennie koncert radiowy.

piero dzień napędził je spowrotem do puszcy.

Kpt. Vonk pozostawił na straży aparatu dwóch towarzyszy, a sam wyruszył na poszukiwanie osady ludzkiej, uzbrojony dwoma rewolwerami i nożem.

Po dłuższej wędrówce ujrzał Vonk ku swojej radości, że las przerzedza się, a z sąsiedniej polany unosi się dym, wskazujący na osadę ludzką. Wkrótce już znalazł się w wiosce krajowców, którzy z początku przyjęli go wrogo, ale gdy udało mu się przekonać ich, że nie ma wobec nich złych zamiarów, zaprowadzili go na wybrzeże, — gdzie ujrzał okręt, zakotwiczony w pobliżu, Vonk wsiadł na okręt, którym dopłynął do miasta Bassein.

Pozostali w dżungli lotnicy przeszli cztery dni strasznej obawy o życie. Napadały ich dzikie zwierzęta i zaatakował inny szczep krajowców.

Dopiero czwartego dnia usłyszeli lotnicy nad głowami upragniony szum skrzydeł samolotowych. Trzy aparaty wylądowały w pobliżu i uwolniły nieszczęśliwych od groźnego oblężenia krajowców. Po zaopatrzeniu lotników w paliwo mogły wreszcie wszystkie maszyny kontynuować swój lot. Gdy lotnicy wylądowali po tylu przygodach na lotnisku w Rangoon, urządziła im ludność miejscowa serdeczną owację.

Ślub po 30-letnim narzeczeństwie.

Przed kilku dniami zostało zawarte w Londynie małżeństwo, które poprzedzało 30 letnie trwanie małżeństwa.

Zamożny młody kupiec John Storey oświadczył się przed 30-tu laty o rękę panny Jane Clayton. Panna nie przyjęła oświadczenia, ponieważ obiecała umierającej matce, że nigdy nie opuści ojca. Zrozpaczony konkurent wyemigrował do Kanady, gdzie zdołał zdobyć poważny majątek. Od czasu do czasu korespondował ze swą ukochaną i zawsze zapewniał ją o swej miłości. Niedawno dowiedział się, że ojciec jego ukochanej umarł. Natychmiast udał się do Londynu, i tu, po 30-tu latach powtórzył oświadczenie. Tym razem nie było żadnych przeszkód i „młoda para” 50 letnia panna i 60 letni kawaler stanęli na ślubnym kobiercu.

Niesamowita wyspa furjatów

Tragiczne dzieje rozbitków.

26 marca 1922 roku mały lecz nadzwyczaj komfortowo urządzone i zaopatrzone w najnowocześniejsze maszyny, parowy jacht prywatny opuścił port w Doover. Oprócz załogi na jachcie podróżowało 14-tu pasażerów, bogatych angielskich przemysłowców, którzy zamierzali zrobić wycieczkę na morza południowe. Jacht miał się zatrzymać dłuższy czas w Tahiti, a następnie wrócić do Anglii.

Jacht ten nie dopłynął do celu podróży. Zaginął bez wieści.

Tajemniczy dym.

Po 13-tu latach, jesienią bieżącego roku okręt pasażerski „Swit 1745” płynął do Tahiti. Była wspaniała pogoda i czyste powietrze dawało niezwykle duże pole widzenia. Załoga i pasażerowie spacerowali po pokładzie rozkoszując się piękną pogodą. Za archipelagiem Galapagos przybiegł do kapitana zdumiony sternik John Dawids i bez słowa wskazał na horyzont. Teraz zdumiał się i kapitan: na horyzoncie wyraźnie było widać kłęb dymu. Strona, w której ukazał się dym nie była uczęszczana przez okręty, gdyż obfitowała w niesłychanie niebezpieczne rafy. O istnieniu jakiegokolwiek wyspy w tej stronie nikomu nie było wiadome.

Kapitan wziął lunetę i stwierdził już ponad wszelką wątpliwość, że istotnie chmurka dymu unosi się nad wodą w odległości mniej więcej 20-tu mil morskich. Zaintrygowany do najwyższego stopnia dziwnym zjawiskiem, kapitan postanowił zmienić kurs okrętu i zaczął sterować w kierunku dymu. Podwodne skały i rafy groziły okrętowi poważnym niebezpieczeństwem, to też posuwano się nadzwyczaj wolno, a kiedy dalsza droga okazała się dla okrętu nie możliwa, wysłano w kierunku tajemniczego dymu cztery łodzie motorowe, zaopatrzone w pasy ratunkowe i reflektory. Na łodziach popłynęło 10 marynarzy pod dowództwem pierwszego oficera Wiljama Deobanda.

Niesamowita wyspa.

Motorówki po pewnym czasie dopłynęły do celu. Okazało się, że dym po-

chodzi z ogniska rozpalonego na całej okolicy pięciu kilometrów kwadratowych liczącej zaledwie, i nienotowanej nigdzie na mapie wysepki. Ponieważ zapadł zmierzch, marynarze zapalili reflektory i oświetlili wysepkę. Natychmiast dały się słyszeć z wysepki przeraźliwe wstrząsające wycia, jęki i krzyki, w których jednak marynarze rozpoznali ludzkie głosy. Porucznik Deoband skierował motorówki ku brzegowi. Wyśiadłszy na skaliste wybrzeże, marynarze natknęli na leżące na ziemi, ledwo żywego z wycieńczenia półnagiętego zaroiętego brodą i długimi włosami człowieka, który na widok zdołał zaledwie powiedzieć:

— Uważajcie! Na wyspie jest czterech furjatów—i zemdlął.

Zachowując wszelkie środki ostrożności, oświetlając przed sobą drogę reflektorami marynarze udali się w głąb wyspy. Nagle rzuciły się na nich cztery więcej do zwierząt niż do ludzi podobne stworzenia.

Byli to furjaci.

Celnie rzucony przez jednego z furjatów kamień zbił reflektor. W ciemności zawrzała straszliwa walka. Silnym, dobrze odżywionym i wygimnastykowanym marynarzom udało się rychło wziąć górę nad furjatami. Za pomocą sznurów związano ich, przeniesiono na motorówki, i wraz ze znalezionym na wybrzeżu nieprzytomnym mężczyzną odwieziono na okręt.

Trzydzieści lat wśród furjatów.

Dopiero po kilku dniach uratowany przez marynarzy mężczyzna przyszedł o tyle do siebie, że mógł wyjaśnić tajemnicę niesamowitej wyspy. On i jego pozabawieni zmysłów towarzysze byli rozbitkami z luksusowego jachtu angielskiego, który 26 marca 1922 r. odpłynął z Doover do Tahiti. Za archipelagiem Galapagos, jacht został porwany przez huragan i wpędzony na rafę. Z tonącego jachtu udało się uratować kilku osobom z pomiędzy załogi i pasażerów. Osoby te dostały się wpław do niesamowitej wyspy, i tam o oczekiwali na ratunek. Ponieważ wyspa

leży w oddali od uczęszczanych przez okręty szlaków, ratunek nie nadchodził. Nieszczęśliwi cierpieli coraz większy głód. Kilku zmarło na skutek rozmaitych chorób, kilku z rozpaczony popełniło samobójstwo. Wreszcie zostało tylko pięciu mężczyzn.

Któregoś dnia zgłodniały rozbitkowie znaleźli na wyspie krzew z pięknymi apetycznymi jagodami i uraczyli się nimi. Natychmiast po zjedzeniu jagód nieszczęśliwi wpadli w szal, spowodowany zatruciem jakąś nieznaną trucizną. Tylko jeden z mężczyzn Balleny bogaty przemysłowiec z Manchesteru, który przypadkowo nie był obecny przy znalezieniu jagód, a potem ich dla niego zabrakło, pozostał przy zdrowych zmysłach.

Od tego dnia nieszczęśliwy Balleny żył w ciągłym strachu przed swymi towarzyszami, którzy coraz częściej dostawali napadów szału. Męczarnia ta trwała prawie trzydzieści lat.

Po przybyciu okrętu z uratowanymi nieszczęśliwymi rozbitkami do Sydney, oddano ich do zakładu dla nerwowo chorych. Lekarze nie rokują nadziei aby udało się ich z dziwnego zatrucia nerwów wyleczyć.

RADJO.

WARSZAWA 14 listopada

6.30 Pieśń „Kiedy ranne”. 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7.20 Dziennik poranny. 7.50 Program na dzień bież. 17.55 Parę informacji. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Poranek szkolny ze Lwowa. 13.00 Muzyka (płyty) — 13.25 Chwilka dla kobiet. 13.30 Przerwa. — 15.15 Wiadomości o ekspozycji polskiej. — 15.20 Przegląd giełdowy. 15.30 Koncert zesp. W. Tychowskiego. 16.00 „U chorych dzieci”. — 16.20 Muzyka lekka (płyty). 16.45 „Cała Polska śpiewa”. — 17.00 Odczyt. 17.15 Koncert kameralny ze Lwowa. 17.50 Książka i wiedza. 18.00 Koncert solistów. 18.30 Film, plastyka, architektura. 18.40 Jak spędzić święto? 18.45 Muzyka salonowa (płyty). — 19.00 „Poznajmy przepisy finansowo-rolne”. 19.10 Program na dzień następn. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadom. sportowe. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Wesoła audycja ze Lwowa. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Obrazki z Polski współczesnej. 21.00 Teatr Wyobraźni ze Lwowa. 21.35 Nasze pieśni. 22.00 Koncert muzyki norweskiej. — 23.00 Wiadomości meteor. dla kom. lotn. — 23.05 Muzyka taneczna w wyk. małej ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego.

Krwawa Czwórka

34

Nadzwyczaj. Pan wie, że on sędzia od stóp do głowy i że z prawdziwą namietnością śledzi zbrodnie. Pojmuje bardzo dobrze trudności w tej sprawie, ale go to nie zniechęca.

— Jeżeli mu się nie uda, to chyba już nikomuby się nie udało. Ale da sobie radę.

W czasie rozmowy tej syn sędziego śledczego usiadł przy jednej ze stalug i rozcierał farby na palecie.

— Czy mam dalej malować ten kraj-obraz?—zapytał.

— Naturalnie.

— Może ma pan jakie uwagi do uczyńnięcia?

— Żadnych.

— Mów, kochany mistrzu. Słuchać będę z wdzięcznością i postaram się z twych rad skorzystać.

Gabrjel Serwet wstał na kilka minut od obrazu, którego przedmiot opisaliśmy, stanął przy uczniu swym i wypowiedział uwagi swe i rady wyrażeniami technicznymi, które uważamy za niepotrzebne powtarzać.

— Zrozumiałeś?—zapytał.

— Zrozumiałem, postaram się tego dowieść.

Nauczyciel wrócił znów na swe miejsce, ujął za pędzel i zabrał się gorąco do roboty, a uczeń także pracował przy nim.

Przez kilka minut nikt z nich nie mówił ani słowa. Albert de Gibray był młodzieńcem, obdarzonym naturą nietuzinkową i wyjątkowym umysłem.

Dziewiętnaście lat mając, ukończył nauki klasyczne ze złotym medalem. Teraz uczęszczał na wydział prawny,

ale nie od niechęci, lecz z zamiłowaniem, bo obierał sobie zawód adwokacki i chciał jaśnieć w pierwszym szeregu.

Hulaszcze życie studentów jego kolegów nie miało dla żadnego powabu.

Nigdy nie włożył się po knajpach, ani po balizach. Przekładał po nad nie artystyczne rozkosze i wolne godziny poświęcał pracy około sztuk pięknych.

— Będę adwokatem—mówił do siebie—ale jednocześnie będę malarzem, jedno nie przeszkadza drugiemu.

W ten sposób będą miał dwie cięciwy zamiast jednej. Fortuna kapryśna bywa.

Gibray niezmiernie kochał syna, który mu się też odwzajemniał takim samym uczuciem.

Jednakże mieli radości i smutki jednaki.

Ojciec był niepokieszony po stracie swej ukochanej żony, a syn, chociaż bardzo mało pamiętał matkę, bo umarła, gdy kilkoletniem był dzieckiem, zachował dla niej w sercu drogą i świętą wspomnienie.

Ojciec z synem nie rozstawali się nigdy. Mieszkali z sobą razem przy ulicy Regue.

Podczas gdy artysta i uczeń pracowali, odezwał się dzwonek.

Ktoś z gości—rzekł Gabrjel.

— Może amator jaki przyszedł zamówić u pana obraz—dodał Albert ze śmiechem.

Malarz pociągnął za sznurek otwierający drzwi od ulicy, o którym już mówiliśmy.

Na schodach nie było słyhać i dzwonienie rozległo się znów.

Z pewnością gość jakiś, bo nie zna naszych obyczajów i nie śmiał wejść, nie będąc proszonym—odezwał się Gabrjel—zobacz, kto to taki.

— Zaraz.

Młodzieniec położył paletę i pędzle

i wyszedł prędko z pracowni.

Wrócił za kilka minut z mężczyzną pięćdziesięcioletnim i młodą dziewczęciem, najwyżej osmnastoletniem,

Młode to dziewczę, blondynka o niebieskich oczach, zgrabne i pełne wdzięku, była iście czarująca.

Towarzysz jej, tłusciuch co się zowie, miał twarz ceglastej cery, a szyję krótką, do apopleksji podatną. Dystyngcji w nim zgola nie było.

Rueby jego jednak i sposób, w jaki się ukłonił, dowodziły obycia się ze światem, a oczy wyrażały rozum.

— Czy mam zaszczyt mówić z panem Gabrjelem Serwet, znakomitym artystą?—zapytał gość.

— Jestem Gabrjelem Serwet—odpowiedział artysta z uśmiechem—ale nie mogę przyjąć zbyt pochlebnego tytułu, jaki pan dodaje do mego nazwiska.

Podał krzesła i mówił dalej:

— Szanowni państwo może raczą się usiąść.

Tłusciuch nie dał się drugi raz prosić i usiadł.

Młoda dziewczica także usiadła, nieco się zarumieniwszy od palającego spojrzenia, jakie skierował na nią Albert de Gibray.

Gabrjel mówił dalej:

— A teraz może państwo będziecie łaskawi powiedzieć, czemu zawdzięczać mam ich przybycie.

XXXIV.

— Sprowadza mnie rzecz bardzo prosta—odpowiedział gość—i przekonany jestem, że się pan już domyślił. Chciałbym mieć portret mej córki i chciałbym, żeby był doskonałym i dlatego udaje się do jednego z młodszych artystów naszych, którego talent nie ulega wątpliwości, a powodzenie zasłużone jest zupełnie.

Gabrjel skłonił się i nie odpo-

wiedział. Te pochwały bezpośrednie pochlebiali mu oczywiście, ale zarazem mieszały go trochę.

Albert de Gibray usiadł przed stółkami swymi ponieważ jednak miał na przeciw siebie młode dziewczę, nie spuszczał z niego oczu, a pędził jego próżnował.

— Nie pan nie mówi—rzekł otyły jegomość po chwili—czy dla jakiej przyczyny nie może pan przychylić się do naszej prośby?

— Pan nas nie zechce zamartwić, nieprawdaż?—dodało dziewczę głosem łagodnym, prawie błagalnym.—Ojciec i ja byśmy się szczyścili pańskim dziełem.

— Nie, wcale się nie waham—odpowiedział Gabrjel.—To prawda, że obciążony jestem robotą w tej chwili, ale wszystko odłożę dla odtworzenia na płótnie szlachetnych rysów pańskiej córki. Taki wzór tylko do arcydzieła się nadaże i wielkie to szczęście dla malarza.

— Więc się pan zgadza?—żywo zapytała młodzintka blondynka.

— I owszem.

— O! dziękuję panu, tysiąc razy dziękuję! Portret ten przeznaczę ojciec jako niespodziankę dla swej siostry, którą całą duszą kocham—bo prawie zastępuje mi matkę. Ona mnie tak kocha. Toż to dopiero cieszyć się będzie.

— Powtarzam państwu, że pozostaje w zupełności do ich usług.

I zwróciwszy się do tłusciucha, dodał.

— Może się wydam panu zanadto wymagającym?

— Jeśli o cenę chodzi, racz pan mi oznaczyć sumę—odpowiedział gość—z góry przystaje. Jakkolwiek bądź będzie, zawsze pozostanę panu wdzięczny i zaraz...

c. n. d.